

Fyziologická anatómia laboratórneho zvierat'a

Najpoužívanejší model: potkan, myš

Usmrtenie:.....

.....

.....

Fixácia potkana na preparačnú podložku brušnou stranou hore pomocou špendlíkov

Pozorovania vonkajšej stavby tela potkana:

hlava,

krk,

trup,

chvost,

predné a zadné končatiny

Zvláštnosti samec:.....

.....

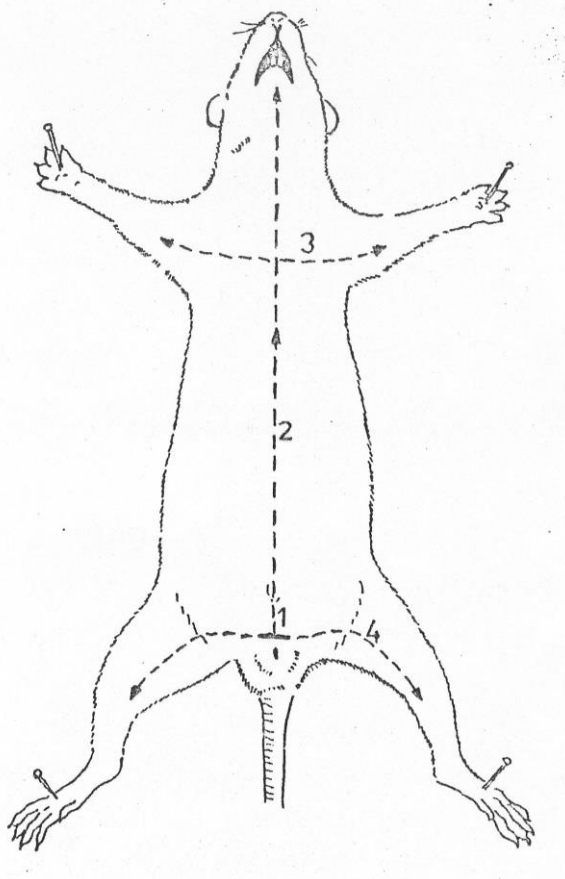
.....

Zvláštnosti samica:.....

.....

.....

Pitva: rezy

Pozorovanie:

Brušná strana

Krk: Lymfatické uzliny (nodi lymphatici)

Slinné žľazy (gl. salivariae)

Brušná dutina: pečeň (hepar)

slezina (lien, splen)

žalúdok (gaster, ventriculus)

tenké, hrubé črevo (intestinum tenue, crassum)

pohlavné orgány- samec: semenníky (testes)

 mechúrikovitá žľaza (gl. vesicularis)

 prostata

 samica: vaječníky (ovaria)

 maternica (uterus)

močový mechúr (vesica urinaria)

obličky (ren, nephros)

nadobličky (gl. suprarenales)

Bránica (diaphragma)

Hrudná dutina: týmus (thymus)

 srdce (cor)

 pľúca (pulmones)

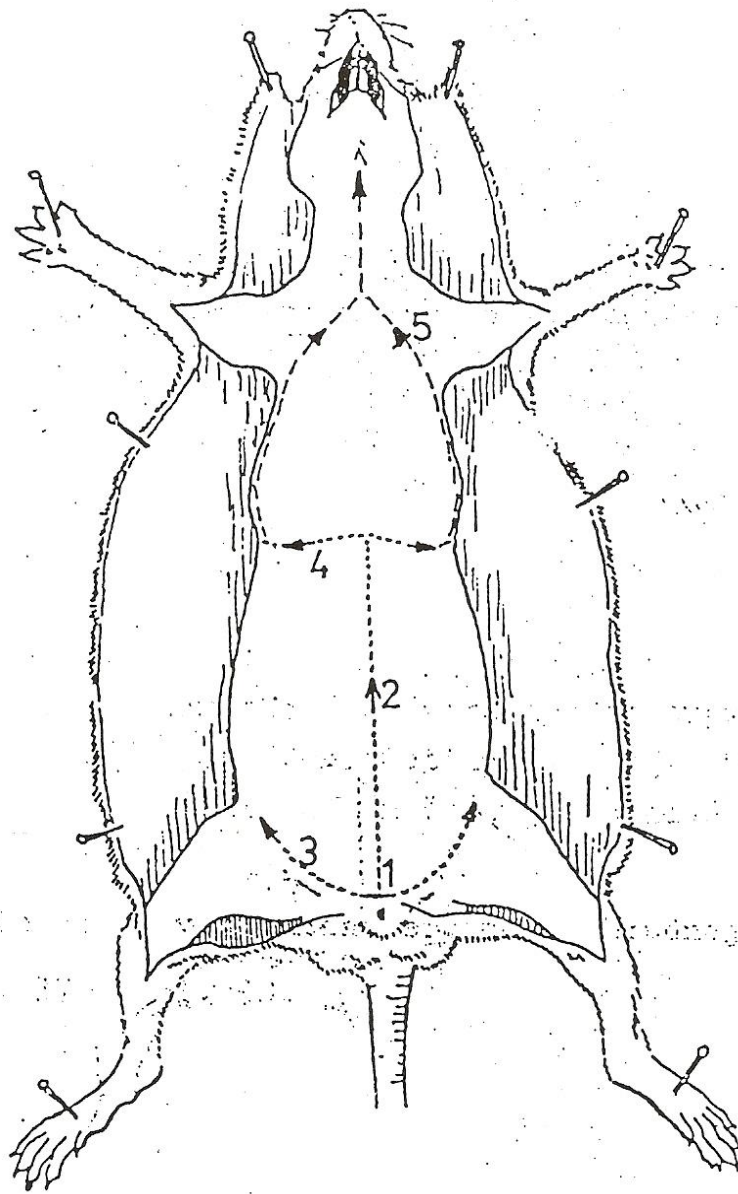
Hlava: veľký mozog (telencephalon)

 mozoček (cerebellum)

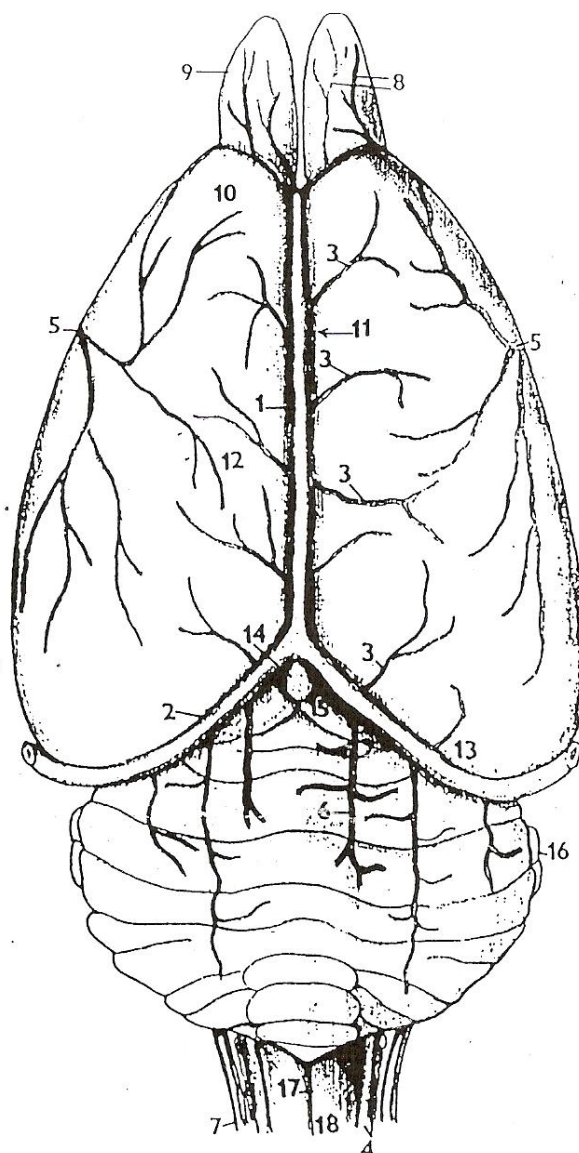
 epifýza (gl. pinealis)

Chrbtová strana

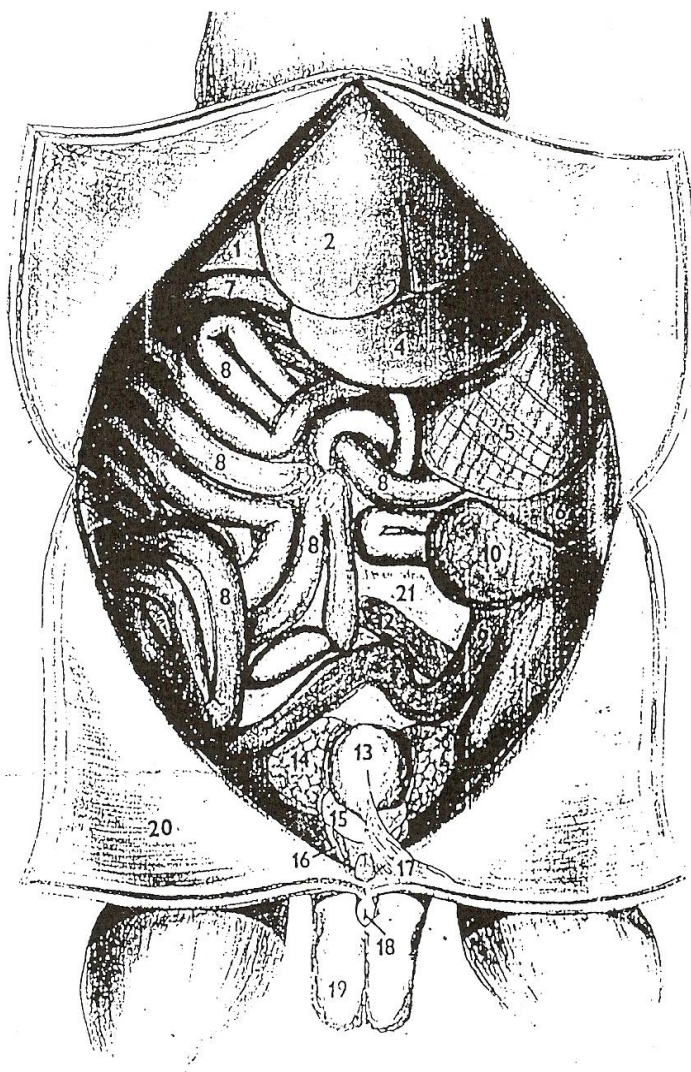
Hnedé tukové tkanivo

Obr. 36 Schematické znázornenie postupu
pri otváraní dutiny brušnej a hrudnej.
Číslami sú označené jednotlivé strihy.

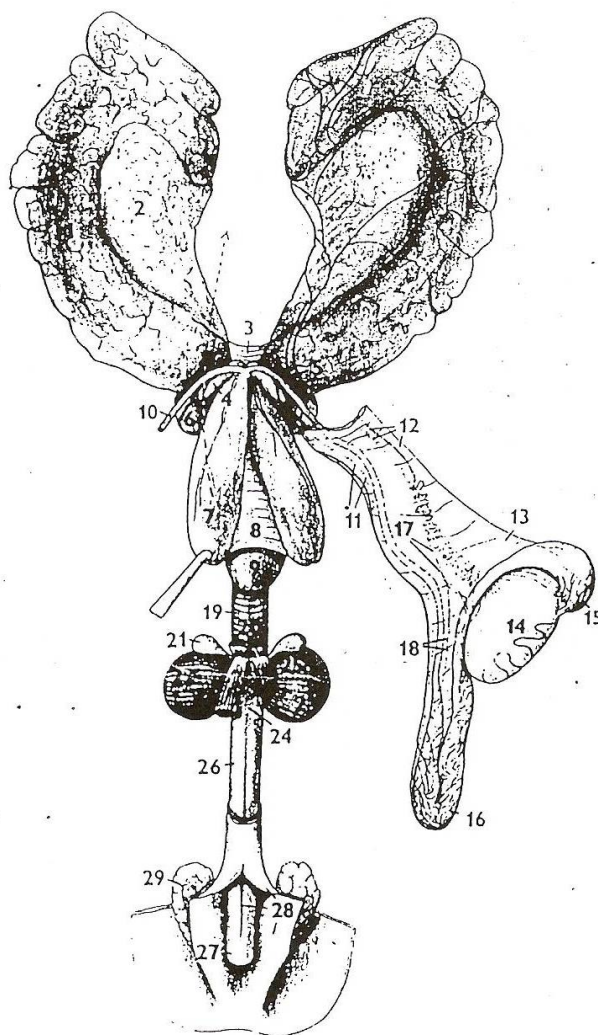

1. <i>sinus sagittalis</i> – dorzálny sagitálny žilový splav	11. <i>fissura longitudinalis cerebri</i> – pozdĺžna ryha mozgu
2. <i>sinus transversus</i> – priečný splav	12. <i>facies convexa (dorsolateralis)</i> – vypuklá (dorzo-laterálna) plocha
3. <i>vv. cerebri dorsales</i> – dorzálne mozgové žily	13. <i>polus caudalis (occipitalis)</i> – kaudálny pól (tylový)
4. <i>plexus vertebralis</i> – stavcová spleť	14. <i>corpus pineale</i> – šuškovité telo (stopka)
5. <i>a. cerebri media</i> – stredná mozgová tepna	15. <i>tectum mesencephali</i> – pokrývka mozgu
6. <i>ramus corticalis a. cerebelli rostralis</i> – kôrové vetvy rostrálnej mozočkovej tepny	16. <i>paraflocculus</i> – prichumáček
7. <i>a. vertebralis</i> – stavcová tepna	17. <i>sulcus medianus dorsalis</i> – stredová (dorzálna) brázda
8. <i>ramus corticalis a. et v. ethmoidalis</i> – kôrová vetva čuchovej tepny a žily	18. <i>medulla spinalis</i> – miecha
9. <i>bulbus olfactorius</i> – čuchový kyj	
10. <i>polus rostralis (frontalis)</i> – rostrálny pól (frontálny)	

1. - 4. <i>hepar</i> - pečeň	12. <i>colon ascendens</i> - výstupný kôlon
1. <i>lobus dexter lateralis</i> - pravý laterálny lalok	13. <i>vesica urinaria</i> - močový mechúr
2. <i>lobus dexter medialis</i> - pravý mediálny lalok	14. <i>glandula vesicularis</i> - mechúrikovitá žľaza
3. <i>lobus sinister medialis</i> - ľavý mediálny lalok	15. <i>prostate</i> - predstojná žľaza
4. <i>lobus sinister lateralis</i> - ľavý laterálny lalok	16. <i>ductus deferens</i> - semenovod
5. <i>ventriculus (gaster)</i> - žalúdok	17. <i>ligamentum medianum vesicae</i> - stredný mechúrny väz
6. <i>lien</i> - slezina	18. <i>preputium</i> - predkožka
7. <i>duodenum</i> - dvanásťník	19. <i>scrotum</i> - miešok
8. <i>jejunum</i> - lačník	20. <i>paries abdominis</i> - brušná stena
9. <i>ileum</i> - bedrovník	21. <i>mesenterium</i> - predstierka
10. <i>basis cecī</i> - báza slepého čreva	
11. <i>apex cecī</i> - hrot slepého čreva	

Pohlavné orgány samca v celku pri pohľade na ventrálnu plochu
dorzálny pohľad na močový mechúr a ventrálnu prostatu,
detail prídavných pohlavných žliaz pri pohľade na dorzálnu

A

B

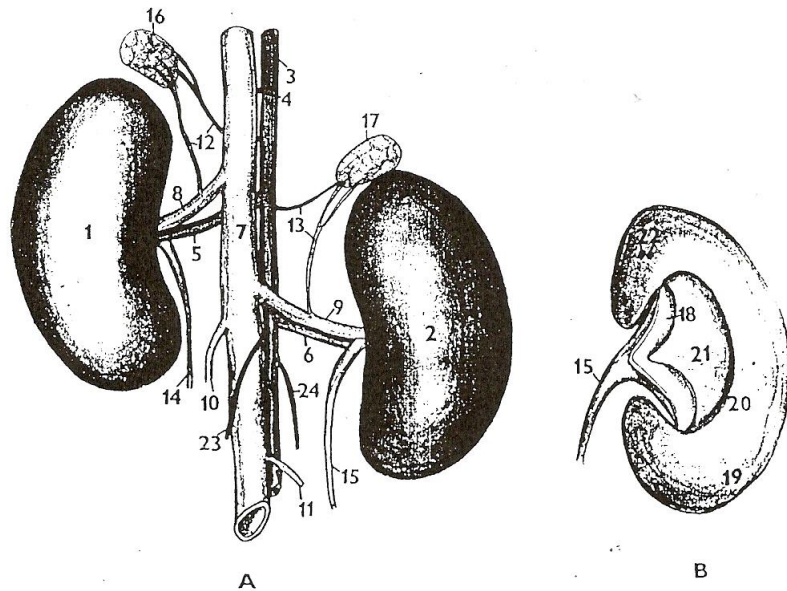
- 1. glandula vesicularis – mechúrikovitá žľaza
- 2. glandula coagulationis – koagulačná žľaza
- 3. lig. intervesicularis – medzimechúrikovitý väz
- 4. glandula ductus deferentis – žľaza semenovodu
- 5. rami glandulae vesicularis (a. et v.) – vetvy mechúrikovitej žľazy
- 6. prostata dorsalis – dorzálna prostata
- 7. prostata ventralis – ventrálna prostata
- 8. lig. interprostaticum – medziprostaticový väz
- 9. vesica urinaria – močový mechúr

- 10. ductus deferens – semenovod
- 11. a. et v. ductus deferentis – semenovodová tepna a žila
- 12. a. et v. testicularis, mesorchium proximale – semenníková tepna a žila, proximálne okružie semenníka
- 13. mesorchium distale – distálne okružie semenníka
- 14. testis – semenník
- 15., 16. epididymis – prisemenník
- 15. caput – hlava

- 16. cauda – chvost
- 17. ramus epididymalis – vetva (tepna a žila)
- 18. ramus ductus deferentis – semenovod (tepna)
- 19. m. urethralis – sval
- 20. m. ischiocavernosus – sval
- 21. glandula bulbourethralis – žľaza
- 22. m. bulbourethralis – sval
- 23. bulbus urethrae (m. bulbourethralis) – rúra (v projekcii)
- 24. urethra masculina – rúra (v projekcii)
- 25. m. bulbocavernosus – sval
- 26. corpus penis – telo penisu
- 27. glans penis – žltá
- 28. a. dorsalis penis – hlavného úd. penisu
- 29. glandula preputialis – žľaza
- 30. a. et v. penialis – tepna a žila

Obličky pri pohľade na ventrálnu plochu (A)
a prierez obličkou (B)

OBRAZ 277 *Rat*

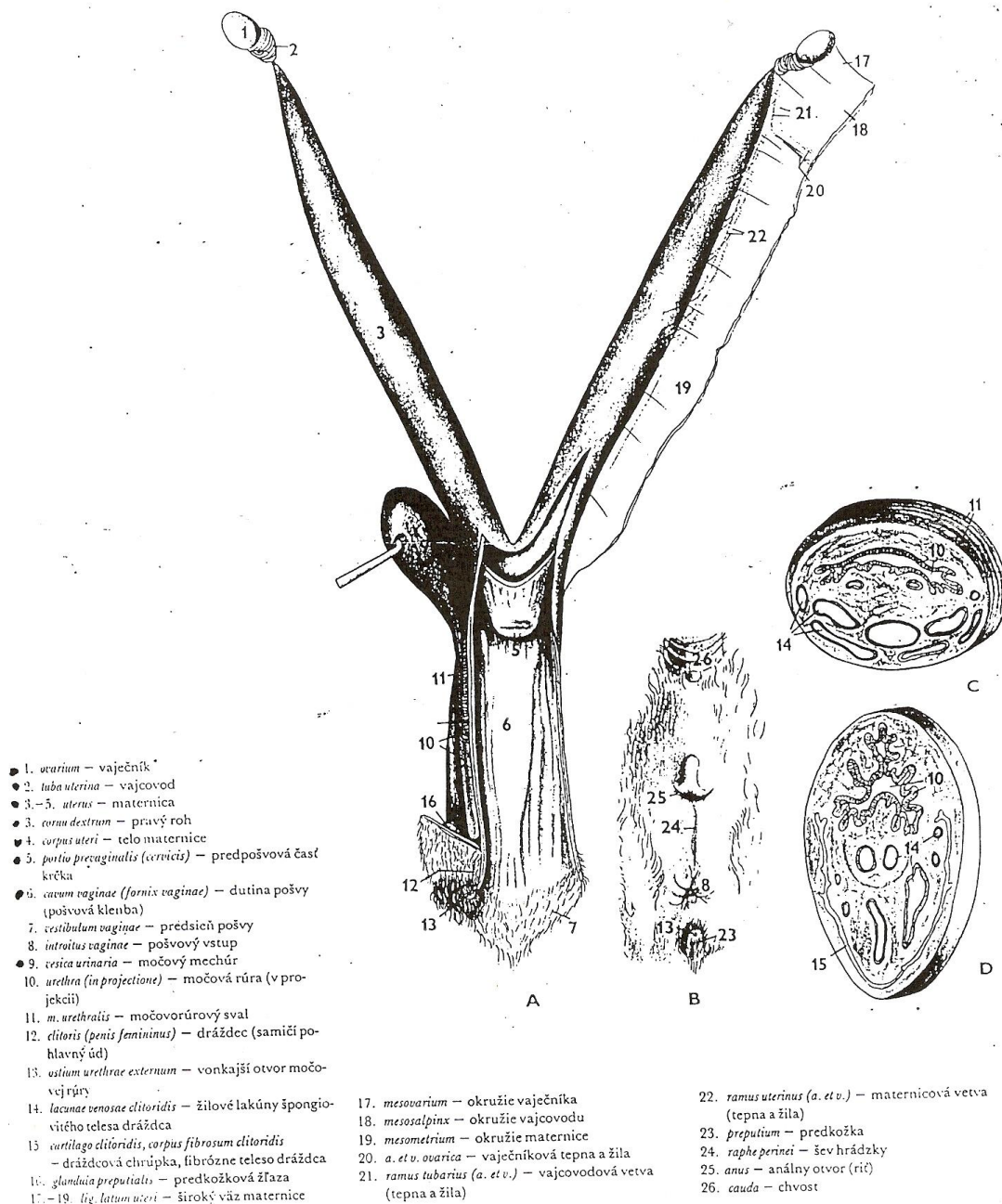
- 1. *ren dexter* – pravá oblička
- 2. *ren sinister* – ľavá oblička
- 3. *aorta abdominalis* – brušná srdcovnica
- 4. *a. mesenterica cranialis* – kraniálna okružnica
- 5. *a. renalis dextra* – pravá obličková tepna
- 6. *a. renalis sinistra* – ľavá obličková tepna
- 7. *v. cava caudalis* – zadná dutá žila
- 8. *v. renalis dextra* – pravá obličková žila
- 9. *v. renalis sinistra* – ľavá obličková žila
- 10. *r. muscularis dorsalis dexter* – pravá dorzálna svalová vetva
- 11. *r. muscularis dorsalis sinister* – ľavá dorzálna svalová vetva
- 12. *a. et v. adrenalis dextra* – pravá nadobličková tepna a žila

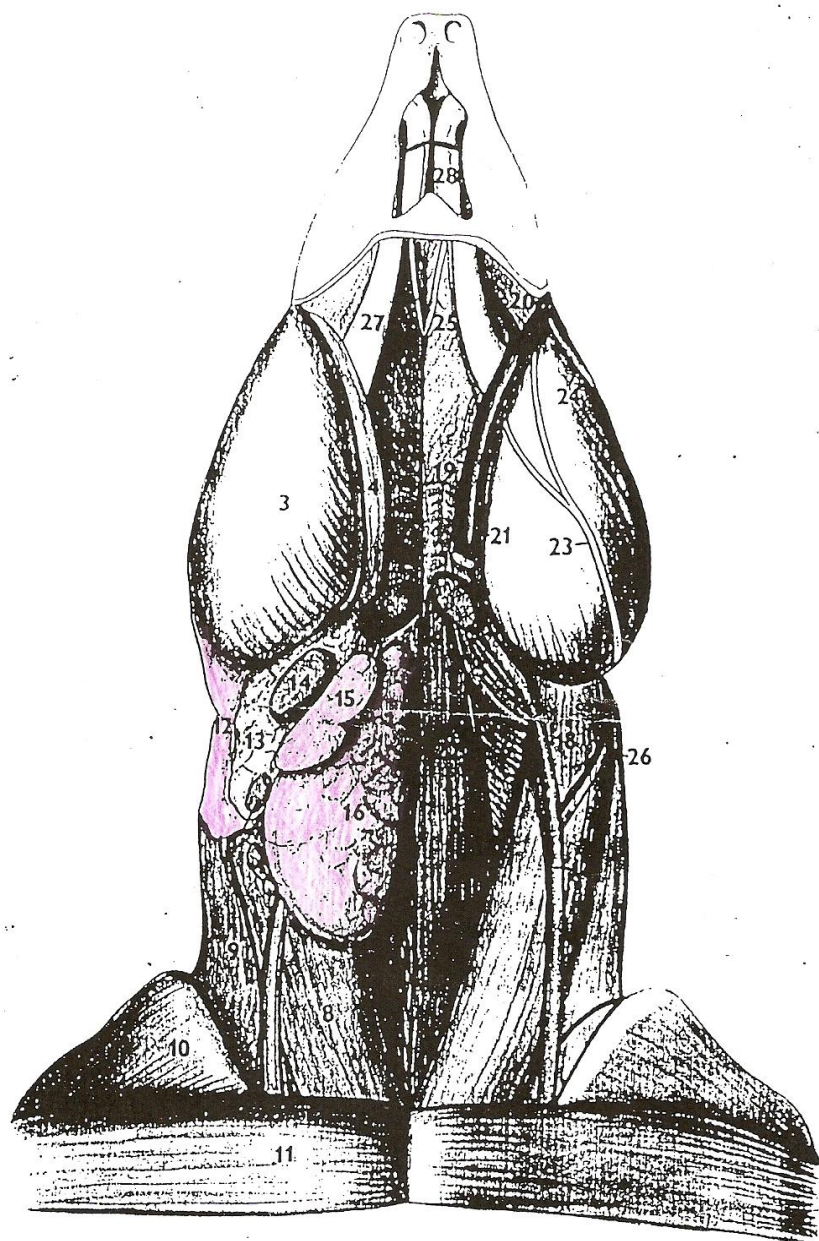
- 13. *a. et v. adrenalis sinistra* – ľavá obličková tepna a žila
- 14. *ureter dexter* – pravý močovod
- 15. *ureter sinister* – ľavý močovod
- 16. *glandula adrenalis dextra* – pravá nadoblička
- 17. *glandula adrenalis sinistra* – ľavá nadoblička
- 18. *pelvis renalis* – obličková panvička
- 19. *cortex renis* – kôra obličky
- 20. *medulla renis* – dreň obličky
- 21. *papilla renalis* – obličková bradavka (papila)
- 22. *aa. et vv. subcorticales* – podkôrové tepna a žila
- 23. *a. testicularis dextra* – pravá semenníková tepna
- 24. *a. testicularis sinistra* – ľavá semenníková tepna

Pohlavné orgány samice z ventrálnej plochy (A), vulva a vyústenie močovej rúry (B), schéma priečneho prierezu močovou rúrou v kraniálnej časti (C) a v úrovni dráždca (D)

Schémy sú kreslené podľa histologických preparátov

298 *Rat*

1. *m. mylohyoideus - pars rostralis* – sánkovo-jazykový sval – rostrálna časť
2. *m. mylohyoideus - pars caudalis* – sánkovo-jazykový sval – kaudálna časť
3. *m. masseter* – žuvač
4. *m. pter. rostralis m. digastrici* – rostrálne bruško dvojbruškového svalu
5. *m. pter. caudalis m. digastrici* – kaudálne bruško dvojbruškového svalu
6. *m. omohyoideus* – plecovojazykový sval
7. *m. sternohyoideus* – sťahovač jazyčky
8. *m. sternomastoideus* – hrudný dvíhač hlavy
9. *m. cleidomastoideus* – kľúčobradavkový sval
10. *m. cleidohyoideus* – kľúčohoromenný sval
11. *m. pectoralis transversus* – priečný prsný sval
12. *glandula parotidea* – príušná slinná žľaza

13. *corpus adiposum* – tuk
14. *lymphonodi mandibulares* – sánkové miazgové uzliny
15. *glandula sublingualis major* – veľká podjazyková žľaza
16. *glandula mandibularis* – sánková žľaza
17. *v. jugularis externa* – vonkajšia hrdelná
18. *v. linguofacialis* – jazykovotvárová žila
19. *a. et v. facialis* – tvárová tepna a žila
20. *a. et v. submentalis* – podbradová tepna a žila

21. *ductus parotidea* – vývod príušnej slinné žľazy
22. *ductus mandibularis* – vývod sánkovej slinné žľazy
23. *ramus marginis mandibulae n. facialis* – okrajová sánková vetva tvárového nervu
24. *ramus buccalis n. facialis* – lícná vetva tvárového nervu
25. *ramus labialis inferior* – dolná pysková vetva
26. *v. maxillaris* – čeľusťná žila
27. *mandibula* – sánka
28. *dens incisivus* – rezák

Schéma rozloženie lymfatických orgánov a uzlín u potkana

